

Pitanje za usmeni odgovor O-00007/2023

upućeno potpredsjedniku Komisije/Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

Članak 136. Poslovnika

Samira Rafaela (Renew), **Hilde Vautmans** (Renew), **Attila Ara-Kovács** (S&D), **Javier Nart** (Renew), **Michal Šimečka** (Renew), **Bernard Guetta** (Renew), **Olivier Chastel** (Renew), **Guy Verhofstadt** (Renew), **Urmaz Paet** (Renew), **Marisa Matias** (The Left), **José Gusmão** (The Left), **Salima Yenbou** (Renew), **Assita Kanko** (ECR), **Karen Melchior** (Renew), **Fabio Massimo Castaldo** (NI), **Vlad Gheorghe** (Renew), **Petras Auštrevičius** (Renew), **Dragoș Tudorache** (Renew), **Frédérique Ries** (Renew), **Irène Tolleret** (Renew), **Yana Toom** (Renew), **Jordi Cañas** (Renew), **Kathleen Van Brempt** (S&D), **Charles Goerens** (Renew), **Nicolae Ștefănuță** (Renew), **Karin Karlsbro** (Renew), **Katalin Cseh** (Renew), **Ramona Strugariu** (Renew), **Cindy Franssen** (PPE), **Tom Vandenkendelaere** (PPE), **Tineke Strik** (Verts/ALE), **Jan-Christoph Oetjen** (Renew), **Sara Matthieu** (Verts/ALE), **Malik Azmani** (Renew), **Cornelia Ernst** (The Left), **Pascal Arimont** (PPE)

Predmet: Poziv na donošenje europske strategije za borbu protiv talačke diplomacije

Određeni broj europskih građana taoci su Irana i drugih režima, koji ih koriste kao pregovaračku prevagu. Ti su građani proizvoljno pritvoreni na temelju lažnih optužbi, a neki su osuđeni na višegodišnju kaznu zatvora, desetke udaraca bičem ili čak na smrt.

Najrecentniji slučaj u Iranu odnosi se na belgijskog državljanina Oliviera Vandecasteelea. On se sada nalazi na sve dužem popisu takvih pritvorenika, na kojem su i Francuzi Cécile Kohler i Jacques Paris, Šveđanin Ahmadreza Djalali i deseci drugih građana EU-a. Od 2010. iranski režim pritvorio je najmanje 66 stranih državljana ili Iranaca s dvojnim državljanstvom¹. Dobar je primjer Nazanin Zaghari-Ratcliffe, koji je oslobođen tek nakon što je britanska vlada za njegovo oslobođenje platila stotine milijuna eura².

U Rezoluciji Europskog parlamenta od 19. siječnja 2023. o pogubljenjima i prosvjedima u Iranu snažno se osuđuje ta praksa te se poziva na trenutačno oslobođenje Vandecasteelea i drugih pritvorenika³.

Međutim, same države članice često nemaju dovoljno resursa za borbu protiv strašnih kršenja prava građana EU-a jer se nađu u situaciji da moraju platiti velike novčane iznose ili predati osuđene teroriste u zamjenu za svoje građane⁴.

Stoga pozivamo na donošenje europske strategije za borbu protiv talačke diplomacije, uključujući specijaliziranu radnu skupinu koja se može učinkovito nositi sa situacijama u kojima se građani EU-a drže kao taoci u Iranu i drugim režimima. Talačkoj diplomaciji Irana i drugih režima može se stati na kraj samo suradnjom na razini EU-a. Naše građane možemo zaštititi samo ako surađujemo. Stoga postavljamo sljedeća pitanja:

1. Što potpredsjednik Komisije / visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku može poduzeti u cilju zaštite građana EU-a od neprijateljskih stranih režima?
2. Hoće li potpredsjednik Komisije / visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku provesti koordiniranu strategiju za suzbijanje talačke diplomacije?

¹ <https://repository.essex.ac.uk/32304/>.

² <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2022-03-16/the-bill-for-nazanin-zaghari-ratcliffe-s-freedom-about-530-million>.

³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0016_HR.html

⁴ <https://www.brusselstimes.com/248574/vub-professor-djalali-might-be-exchanged-for-iranian-terrorist-convicted-in-belgium>.

3. Slaže li se potpredsjednik Komisije / visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da je potreban koordinirani pristup EU-a kako bi se zauzeo čvršći stav prema tim režimima?

Podneseno: 27.2.2023

Rok za odgovor: 28.5.2023